

15
Փարա

ՕՐԱԹԵՐԹ

15
Փարա

Հայրենիք ամեն օր կը հրատարակուի, տարեկան քննիչ Գոյալի եւ գաւառաց համար 7 արծաթ մեծիտ կանխիկ. գաւառացի հարկաւորութեան ծախսը մեր վրայ է: Վեցամսեայ եւ եռամսեայ բաժնաւորաց ալ կը հրատարակուին:

Լրագրոյ վերաբերեալ գիր կամ նամակ պէտք է ուղարկուի Տէր-Խմբագիր Ռիգա փողոց թ. 14: Խմբագրութեան ուղղեալ գիր եւ չտրուիր: Ծանուցման առթիւ մեկ անգամի նամակ 3 դրուշ է. աւելի աւելի նամակ տակաւի տրուի կը լինայ:

ՆԵՐՔԻՆ

ՔՕԼԷՐԱ

Թայմի Սղեքանդերի թղթակիցը յուլիս 10 թուականու հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ:

«Մանուկներէն հասած յուրերը վրդովիչ են: Առողջապահական շրջանակին գլուխը գտնուող մարդոց հրաման եղաւ որ փախչիլ ուղղուեն իւրաքանչիւր պարպեն, եւ պաշար ունեցող շահեկանաց քաղաք մանկին արգիւտեցաւ: Աւելի անգործութենէ կը մեռնին քան քուէրայ: Ոչ աշխատութիւն կայ, ոչ գրամ, ոչ ուտեստ, ոչ գեղ եւ ոչ գործան:

«Դրամատեարց եւ վաճառականաց ժողով մ'եղաւ օգնութիւն փութացնելու համար: Գ. Քօքըն այս ժողովին ներկայ կը գտնուէր:

«Ժողովը որոշեց որ յառուկ պատգամաւորութիւն մը ներկայանայ Խըտիվին, խնդրելու համար որ զրկուած պարէնները շրջանակէն ներս ընդունուին: Այս ժողովին մէջ 300 ոսկի հանգանակուեցաւ ժողովրդեան ստիպողական պէտքերը հագարու համար, եւ անմիջապէս մեծաքանակ գեղղրկուեցաւ թղթատարով: Ետեւ քաղաքին տեղացի հարստները արդէն դուրս ելած ըլլալով, ամբողջ ժողովրդեան նպաստել տնկարելի է: Յանձնախումբը սըր Մալէթի հետագիր զարկաւ, եւ կը յուսացուի որ կառավարութիւնը անմիջական միջոցներ ձեռք առնելու հարկին վրայ պիտի պընդէ:

Մի եւ նոյն լրագիրը հետեւեալ հետագիրն ալ կընդունի:

«Աղեքանդերի 14 յուլիս

«Մանուկներ զիճակը Խըտիվին ներկայացնելու պտշտոն սենեցող յանձնախումբը Խըտիվէն տեղեկացաւ թէ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած են: Սըր Մալէթ կառավարութեան պնդեց թէ ժողովրդեան օգնել անհրաժեշտ է, եւ ապահով խոստումներ ընդունեցաւ:

«Քաղաքի երեւելոց Յանձնախումբը 30էն 400 ոսկի ամսականաւ բժշկներ կը զրկէ ի Մանուկաւ: Նոյնպէս դեղ եւ ուտեստ: Տակաւին յայտնի չէ թէ զրկուելիք ուտեստները պիտի ընդունուին: Սակայն երկութեան տեսլութիւնը կընդունի ի բաց առեալ գիրքի եւ օգտելիք ընդունի:

— Վիեննայէն կը հեռագրեն յուլիս 10 թուով թէ Սերվիոյ կառավարութիւնը հրաման ըրեր է որ իւր սահմանագլուխն անցնողները բժշկական քննութեան ենթարկուին:

— Եգիպտոսէն Թրիէտէ գացող նաւերուն 15 օր գործնական սահմաններէ քաղաքապետական ժողովը առողջապահական միջոցներու համար 10000 ֆլորինի վարկ մը քաշեցրկեր է:

— Թրիէտէի եւ Մալթայի մէջ քուէրայի երկու գէպը ծագած ըլլալուն լուրը ուստ կը հասնի:

— Աթէնքէն յուլիս 17 թուով զարնուած հեռագիրով կը ծանուցանէ թէ Եգիպտոսէն բազմաթիւ գողթականներ հասնելով Յունաստան, Սալամինի, Տէլոսի եւ Քօֆուի երեք գործնական շէնքերն ամբողջապէս լցուեր են, այնպէս որ այլ ևս գողթական ընդունիլ անկարելի է:

— Մենզալէի եւ Եգիպտոսի միւս քաղաքաց մէջ թղթատար չը գտնուելով, Մենզալէն նամակ մը հաղիւ երկու տուր մէջ Գահրէ կը հասնի եղեր: Մենզալէի քուէրային առջնաւանդ համար երեք կամ չորս շահեալ յառաջուներ են լինի մէջ, իսկ քաղաքին բերանը չըրջանակ մը քաշուեր է որ Քօֆու-Սիտանէն մինչեւ Ժիտի-էլ-Մանզալ ի հիւսիս կը տարածուի:

Այս միջոցներու գործադրութեան Պէթըր փաշա կը հսկէ եղեր որ առողջապահական ժողովը նիստերուն ներկայ գտնուելով ամեն օր, Մենզալէն հասած լուրերուն համեմատ անորէնութիւններ կընէ:

— Աղեքանդերի 17 թըւով մայրաքաղաքի Հօլանտական դեսպանատնը զարնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ յուլիս 15էն ի վեր Սալամթրա կղզոյն գաւառապետին եղող փալէպպանի մէջ քուէրո ծագած է:

— Եգիպտոսէն եկած առաջատար նաւերուն գողթական փախցնելն արգիւտելու համար յառուկ պտշտոնայ մը զրկուեցաւ Զիւլաւիա, որ Քօքըն Ռօիոյ ծովագետները պտշտելով, պէտք եղած հակողութիւնը պիտի ընէ:

— Կըսուի թէ հիւլենական կառավարութիւնը մայրաքաղաքի առողջապահական վարչութեան ի պաշտօնէ ծանուցեր է թէ Օսմ. կառավարութիւնը երբ

Եգիպտոսէն Տակաստան եկած նաւերուն գործնական շահեցնէ, Հել. կառավարութիւնը Տակաստանէն Յունաստան հասած նաւերը գործնական պիտի ենթարկէ:

— Ռուսիոյ դեսպան Պ. Նէլիտօֆ դեռ երէկ Վահ. Սալթանին ներկայացաւ:

— Երեքշաբթի իրիկուն փութորկի ժամակ Սե ծովու մէջ քանի մը պղտիկ նաւեր խորտակուեր են: Բազմաթիւ նաւակներ ու մակուկներ ալ ընկղմուեր են: Գաղթիւղի առջն ալ նաւակ մը ընկղմուեր է:

— Ալպանիայէն զարնուած հեռագիրներ, կըսէ Էքսփրէս, կը ծանուցանեն թէ ապստամբ շարժումները կը շարունակուին դեռ: Ասի միւսայի խընդրած զօրքերը այս շաբթու պիտի մեկնին:

— Պաղատէն զարնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Տիգրիսի վրայ երթեկող թլաֆէր շահեալը Պաղատէն 400 մղոն հեռի բացերու հարակէղեր է:

— Աղեքանդերի Օյոնիա անուն յունական լրագիրը կը գրէ թէ, Խտիվին եղբայր Հիւսէին փաշա Փայուս շահեալու մէջ ընտանեօք Նաբոլի մեկնուեր է: Կը կարծուի թէ Խալիլ ալ ի մօտոյ Նաբոլի պիտի երթայ հանգերձ ընտանեօք:

— Մայրաքաղաքի անգղ. դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Պ. Բէննէտի չորեքշաբթի օր Լոնտրա ուղևորեցաւ ամենանաւու համար: Անգղ. գործակա. տար Պ. Ուիտէմի պատիւ Պ. Բէննէտի ճաշ մը առաւ եւ արծաթէ ափսէ մը նըւիրեց:

— Վիեննայի ելեքտրական արուեստահանգէսի օսմ. քովիսէր Էմիլ Լագուան եւ Ռայֆ Էֆէնտինները Վիեննա ուղևորեցան երէկ: Հեռագրական գործիքներն ալ վաղը Թրիէտէ պիտի զրկուին:

— Վահ. Սալթանի որդւոց գողթիւրէն լեզուի դաստիարակ Պ. Կարտէյ Գշ. իրիկուն Պ. Յ. Թընկըրի եւ նաւաստի մը հետ մակուկով մը Տէրգօսի կողմը պտշտուելու ելնելով, փութորկի բռնուեր եւ մակուկը Գարապուրուսի առջն ժայռի մը վրայ փչեր է: Պ. Թընկըր ժայռի մը վրայ ելնելով լաշողեր է խալիլ, ուր Տ. ժամ մնալէ վերջը օգնութեան շնորհիւ աղաւթ է: Իսկ Պ. Կարտէյ եւ նաւաստին ծովամայն եղեր են:

— Նուպար փաշա Եւրոպայ մեկնելէ առաջ Խաթիւն ներկայացեր և հրաժեշտի ողջոյն տուեր է :

— Պ. Բորբին գերի բռնող աւազակները հալածելու համար Մազաքար փաշայի կողմանէ խիստ հրամաններ արուեր են : Նիքօլի չորպանի և ուրիշ երեք գիւղացի որոց վրայ կոսկած կարթէ աւազակաց հետ յարաբերութեան մէջ են, ձերբակալուելով հարցաքննութեան են. թորկուեր են : Գործառնալի լիւանց բաւոր կիրճերը զինուորներէ շրջապատուեր և գիւղերու հետ հաղորդակցութիւնք խզուեր են, որպէս զի աւազակները ու տեսող չի կարենան գտնել, 50ի չափ չէրքէզ, աւազակները հալածող զօրաց հետ միացած են :

Պ. Բորբի կը պատմէ թէ՛ աւազակները իրեն առաջարկեր են որ քովերին մնայ և իրենց հետ աւազակութիւն ընէ, մինչև իսկ հրամանատարութիւնը ուղեր են տալ անոր, ըսելով թէ իրենց գլխաւորը արդէն ձերացած է, և զանկայ քարտան Ալէքսանտրո կը կոչեն եղբր, առկայն Պ. Բորբի մերժեր է ըսելով որ եթէ իրենց առաջարկեալ փրկանքը չըն. գտնին, ինքն ևս պատրաստ է սպաննուելու եթէ ուղեն աւազակները :

Աւազակները իրենց համար առանձին կանոններ ունին եղբր, այսպէս մեծերին տարջիլ գումարին 10 0/0 կաւան, իսկ մնացեալը հաւասարապէս կը բաժնուի, մէջերին վիճակ ձգեր են որոշելու համար թէ գետերէ եւ ձորերէ անցնելու համար Պ. Բորբին ո՛վ շաւղը պիտի առնու, որ միւսներէն 10 մէճիտ աւելի առնելու իրաւունք ունի եղբր, նոյնպէս ո՛վ որ պաշար գնելու համար այս կամ այն գիւղը երթայ, որոշեալ գումար մը առնելու իրաւունք ունի եղբր, և այսպէս կը գրուի եղբր հաշուետո՞ւարի մը մէջ, շօր աւազակներէն մին կը բռնէ, վերջապէս կանոնաւորապէս կազմակերպեալ աւազակաց խումբ մ'է եղբր :

— Գործառնալի իշխանը Չէթինէ վերագաւանալէ առաջ մայրաքաղաքս պիտի գայ :

— Պ. Ժ. Զարիֆի ֆէնէր էրթաւով, Յունաց Ս. Պարիտրքին այցելութիւն մ'ըրու :

— Յունաց Պատրիարքին փոխանորդը Ռուսիոյ դեսպանին այցելութեան երթաւով, բարի գալուստ շնորհաւորեց :

— Հիճազէն եր գրեն թէ՛ Շէյխ Ուպէյաուլաւ հօտիֆ հասնելով, կառավարութեան կողմանէ պատրաստուած տան մը մէջ բնակութիւն հաստատուեր է :

— Ֆիլիպէի նախկին և Պարսկոյ նորընտիր աւստական հիւպատոս Պ. Քրէպէլ երէկ իւր նոր պաշտօնատեղին մեկնեցաւ :

— Պարսկական Ախթէր լրագրին խմբագիր Մէհաբէֆ. Մէքէէ ուխտի գնաց :

— Յուլիո 19 թուականաւ քօլերոյի նկատմամբ Աղէքսանդրիայէն վազըթի հասած հեռագիր :

Գահիրէ	64 մեւեալ
Տաթիէթ	47 »
Սալմանաթ	27 »

Մանսուրա	38 մեւեալ
Մէնզաւէ	20 »

Ուրիշ կողմերէ լուր չկայ, բայց քօլերան շատ տեղեր երևան ելած է :

Շատ զարմանալի է որ վազըթի զորունրած մասնաւոր հեռագիրները Գահիրէի մէջ քօլերոյի բազմաթիւ գէպեր կը ծանուցանեն, մինչդեռ Հալաբի և առողջապահական ժողովի կողմանէ զորունրած հեռագիրներ հակառակ կը հաստատեն :

— Բամազանի 15 ըւրբաթի հանգիւպելով, «Խըրդայի Շէրիֆ» ի արարողութիւնը վաղը տեղի պիտի ունենայ, այս պատճառաւ կառավարութեան բաւոր պաշտօնատեղիք վաղը քօց պիտի մնան :

— Երէկ Ռուսական դեսպան Պ. Նէլի-տօֆ ռովորական արարողութեամբ վեհ. Սուլթանի ներկայացաւ իւր մեծ դեսպանութեան գրերը մատուցանելու համար :

Ապա Արտաքին գործոց պաշտօնատան արարողակեալ իպրահիմ պէյի հետ Ռ. Դուռը գնաց, և մինչդեռ երաժշտական խումբ մը կը նուագէր, Մեծ Եպարքոսին ու Արտաքին գործոց պաշտօնէին հետ տեսակցեցաւ. քիչ մը վերջ Մեծ Եպարքոսը ու Արտաքին գործոց պաշտօնէին փոխադարձ այցելութեան գացին ի Ռուսական դեսպանատուն :

— Մաքսատան վերադառնալէ ետիպէ. ֆէնտի միւսնգամայն Օսմ. պանդային արշնորէն կարգուեր է :

— Էրաէք գացող պատուիրակները երէկ մայրաքաղաքս վերադարձան :

— Օսմ. ընդհանուր պարտուց ժողովոյն նախկին նախագահ Պ. Օպարէ և Աւրատրիացի արժեւորաց պատուիրակ Պ. Զուհէտէնէք այսօր վաղը մայրաքաղաքս կը հասնին :

— Անուղղակի արց ընդհ. անօրէն Պ. Լանկ, ծխախոտի ռէժիի ընդհ. անօրէն կարգուելու վրայ ըլլաւով, անուղղակի արց ժողովը Պ. Լանկի տեղ ուրիշ մը պիտի անուանէ :

Րէժիի գործարանաց անօրէններն ալ մայրաքաղաքս հասած են :

— Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանը մայրաքաղաքս պիտի գայ :

— Մայրաքաղաքէս սկսեց Տիրիմաթիքայ լրագրին հաղորդուած տեղեկութեան մը նայելով Օսմ. բանակէն սպայ մը տեսակ մը թորբիլ հնարեր է որ այսօր վաղը վեհ. Սուլթանին պիտի ներկայացուի եղբր :

— Աթէշ կէճէսիի գիշերը, Գալէնտէրի մէջ արջ մը խաղցնելու տանն՝ արջը վզին շղթայն կոտրեր և անտառը փախեր է, Այս չարաճճի կենդանին արտերու և այգիներու բաւական զննա պատճառելէ զատ, լերան մէջ կաթնավաճառի մը հանդիպելով, ահագին քար մը նետեր է կաթնավաճառին գլխուն. սակայն բարեաղագրար չէ հանգիպեր :

— Տրապիզոնէն հասած Բագէ գաղղիական շաքենաւով վանայմիլթէտարիֆէմին պէյ և Կարսի Օսմ. հիւպատոս Էմին ֆէնտի մայրաքաղաքս վերադարձան :

— Հագըգաթ կը գրէ թէ՛ Մեծ Ե. պարգաւը կառկածելով որ Եգիպտոսէն մայրաքաղաքս բերուած ձմեռակներէն քօլերա կրնայ պատահիլ, անոնց մայրաքաղաքս բերուելը արգիւելու և բերուածները ծովը թափելու համար պէտք եղած հրամաններն ըրեր է ուս որ անկէ :

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

... Խմբագիր Տէր

Հագաբարձութիւն մեծաւ շնորհաւ կալութեամբ կը հրատարակէ ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ յունիս ամսոյ նուիրատու ազգայնաց անուանքը :

Մեծագատիւ Տեսարք Զուգ:

Երկու բարեւէր անձերէ ձեռամբ Գորիէլեան Պողոս, Գորակէօղեան Տիգրան ֆէնտիներու և Յակոբեան Միքայէլի և Կիւմիւշկերտան Տիգրանի 40800

Ի նիկոմիդիոս Կամարական և Ընկ. ծխախոտի գործարանի գործաւորներէ հաւաքեալ ձեռ. Ար. րահամեան Սահակ ֆէնտիի 378

Սամաթիոյ խնամաւոր միւսթե. նէ ձեռամբ Կարապետեան Միհ. րան ֆէնտիի 349

Նիկոմիդիոյ ազգայիններէ հաւաքեալ ձեռամբ Գրիգոր աղա Զ. զարաեանի 225

Ալիքոն Մինասեան 462

Մ. Կարապետ Կիւպէնկեան 408

Յակոբ Մարտիկեան 56

Տագէս Սերսիբեան 40

Ի Գումաթու Տիգրան Յարու. թիւնեանի որճարանէ հացագիրն մայիս ամսոյ 20

Մկրտիչ Վարդանեան 20

Գումար 12,126

Ազգային Հիւանդանոցի նախկին աշակերտներէն Գրիգոր Էսայեան Եպարքոսեան 5 րուբլի :

Բարեւէր անձերէ հաւաքեալ ձեռամբ. Եէնիգաբուի Գեր. Տ. Խաչատուր Աւագ. քահանայ Տ. Գորիէլեանի 200 քիւ հաց

Տիւնի Մարգար Շահնազարեան

4 ոչխոր

Ղալութիոյ բեւեռակիրներէն Մանուկ Ղազարեան 1 ոչխոր

Մ. Մկրտիչ 1 ոչխոր

Բարեւէր Ոմն ձեռամբ Պողոս աղա Մէնկէնէճեան 12 հատ գաղմիր բանթօն Ս. Ղ. Պարտիզպանեանէ 660 հատ սիկարի թուղթ

Ն. Մ. Ս. 8 հօթայ գերձան :

Մնամք յարգանք

Ի դիմաց Հիւանդ. Հագաբարձ.

Ատենադպիր Ատենապետ

Տիգ. Կիւմիւշկերտ. Միք. Յակոբեան

1 Յուլիոս 1883

Գրաւ. Աղգ. Հիւ.

Կ. Պօլիո

... ֆէնտի

Պէզնեան և Լուսաւորչեան երկուսն վարժարանաց տարեկան հարցաքննու :

Թիւնք պիտի կատարին ընթացիկ ամսոյս 11 ին, ժամ 2 է մինչ 9½ ըստ թրքաց, հետեւեալ ցուցակին համեմատ :

Յուլիս 11 Բշ. Կրօնք, Բնական գիտու. Թիւնք, Անգղ., Գաղ. համայն կարգաց :

Յուլիս 12 Գշ. Հայկ., Թուաբ., Գրա. հաշ., Երկրչի., Պատ., Աշխար. համայն կարգաց :

Յուլիս 13 Դշ. Բն. գիտութիւնք, Գաղ. համար. համայն կարգաց :

Յուլիս 14 Եշ. Հայկ., Թուաբ., Գրա. հաշիւ, Երկրչի., Պատ., Աշխարհ., Տըն. տես. համայն կարգաց :

Յուլիս 15 Ուր. Գաղ., Տաճկ., Գծագ., Գեղադր., Զայնագր., Բն. Գիտ. համայն կարգաց :

Յուլիս 16 Շր. Հայկ., Թուաբ., Գրա. հաշիւ, Երկրչի., Պատ., Աշխ. համայն կարգաց :

Հոգաբարձութիւնս պատիւ կը համարի խնդրել որ բարեհաճիք Ձեր ներկա. յուրեւեմ քաջութեամբ զերկուսն ուսանող մանկանքն :

Մնամք յարգանքօք

ի դիմաց Հոգաբարձութեան

Ատենագիր Ատենագետ

Տպ. Կ. Հիւնքեարպ. Մարտիրոս Էնքարճ.

1883 յուլիս 6

ի Մայր եկեղեցի

ՎԻՃՈՒԿԱԶՈՆՈՒԹԻՒՆ

Հայկազեան Երկ. վարժարանի աշակերտուհեաց

վարժարանին տնօրէնութիւնը ի նը.

պատմ վարժարանին ներքին բարենորոգ. մանց որոշած է աշակերտուհեաց ձեւա. գործնեան վիճակահանութիւն մ'ընել, որ տեղի պիտի ունենայ սեպ. 6/16 ին ի որահն վարժարանին, Հիւսար-Տիպի :

Տնօրէնութիւնս այսպիսի մարգարտ. կան գործի մը յաջողութեանը համար ի վստահութեամբ քարոզ կը կարգաւ ընդհանուր հայագրի ժողովրդեան, ակն աւնելով թէ՛ իւր ի նպատակ կրթական յա. աջգործութեան ըրած ձեւանքին պիտի քաջութեամբ տնչուշտ բարեւեր հասարա. կութեան կողմանէ :

Գտնապետ Տնօրէնութիւն

Հայկ. Երկ. վարժ. ի

Յ. Գույումճն.

Պ. Ա. Ճիւրճն.

1883 յուլիս 6

Լանկա Հիւսար-Տիպի

Ծան. — Վիճակահանութեան աւան. ըն ի վճռաւ դրուած են Պահճէ գա. բաւ Սուճի Պողոս աղայի խանութը. Բե. րա Վերտի թատրոնի գիմաց ծխավա. ճաւ Կիւլլէրեան աղայի խանութը. Կեդ. րանատեղին է Լանկա Հիւսար-տիպի, թիւ 25, վարժարանին մէջ :

Էյուպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ Թաղ. խորհուրդը կը ծանուցանէ մեզ թէ յաւաքիկայ կիրակի օր յիշեալ եկե. ղեցւոյ տօնախմբութիւնն ըլլալով, Պա. լաուս քարոզիչ Գեր. Յովհաննէս վար.

դապետ Արշարունի յիշեալ եկեղեցին Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ :

Պոյ-ճը-Գիւղի Թաղ. խորհուրդն ալ կը ծանուցանէ թէ յաւաքիկայ կիրակի օր Ս. Երից մանկանց եկեղեցւոյ տօնա. խմբութիւնն ըլլալով, Բերայի քարոզիչ Գեր. Մաքարոս վարդ. Օրմանեան յիշեալ եկեղեցին Ս. պատարագ պիտի մատու. ցանէ :

Գուգիւնճախի և Ինճախի միացեալ Թաղերու Թաղ. խորհուրդն ևս կը ծա. նուցանէ մեզ թէ յաւաքիկայ կիրակի օր Հանգուցեալ Սէթեան Յովհաննէս որբա. ղանի վախճանման տարեիցն ըլլալով, Գեր. Տ. Մեսրոպ Ս. Արքեպիսկոպոս Գուգիւնճախի եկեղեցին Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ :

Օրթագիւղի Հայկական Կրթարանի մրցանակաբաշխութեան հանգէտը պիտի կատարուի յաւաքիկայ կիրակի օր յուլիս 10 ի ժամ 6 1/2 Օրթագիւղի Ս. Աստուա. ծածին եկեղեցին :

ՏՕՔԽ. Մ. Ս. ՍԱՆՃՈՒՔՃԵԱՆ

Վերադարձած իննելով ֆարիզէն ուր մի քա. նի տարի մասնաւոր ուսման առարկայ ըրած է վիրաբուժութիւնը եւ մանկաբարձութիւնը, պիտի ընդունի հիւանդներ ձրիաբար ամէն հինգշաբթի օրերը ժամը 6—8 ի դեղարանի Մէրհամէթճեան, Պաղչէ գաբու, ուր նաեւ պիտի գտնուի մի եւ նոյն ժամուսն երեքշաբթի եւ չաբաթ օրերը :

— 244 —

— Լու. զիս տեսնելէ առաջ երթալու չէ :

— Ինչ խնդրոյ համար եկած էք :

— Լօրիօ խնդրոյն համար :

— Մէտօնի մօտվաճախին խնդրոյն համար, բայց այն դատուեցաւ լմնացաւ :

— Եւ Լօրիօ քոյրն եմ և շատ մը բաներ ունիմ յայա. նելու :

Պահնորդը վարանման մէջ ինկաւ, դատաւորները չեն ուզեր որ մէկը միւսը գալով գլուխին ցուցնէ :

— Ի մահ գառապարտութենէ մը վերջ խոտաւա. նութիւններ, մրմաաց, շատ ուշ չէ՛ մի, ասկէ զառ այս երկու կանանց խելքը գլուխին է :

— Քոյրն եմ կըսեմ, կրկնեց Նապօթ :

— Քոյրը՛, հա՛. Թերթերը գրեցին որ քոյր մ'ունի, Լու երթամ իմաց տամ :

Մինչդեռ պահնորդը կը հեռանար, Թրէմօլո բար. կութենէն ետէն հեղնութեամբ պաւաց :

— Այգպէս մի՛ վազեր, մեղք ես, կեղնեա նրե. օրդ վրայ կիսնա, մէկ տեղդ կը ցուցնեմ :

Եւ մինչդեռ պահնորդը կատաղած իրեն կը դաւ. նար և նստարաններուն վրայ ապաստող վկայները խըն. դալ կապասէին, Թրէմօլո աղբիւն հարուած մը առաւա. ընելով :

— Ահ, ան ինչ օրուսն կերպարանք է :

Հինգ վարկեան վերջը, պահնորդը վերադարձաւ, աչքերէն բարկութիւն կը ցայտէր :

— Մտէք, ըսաւ :

— Եւ միայն, ըսաւ խեղանդամը, Թրէմօլո հոս կե. ցէք :

— 244 —

— Այո, եղբայրս պիտի արձակուի, բայց մայրս, կը խորհէր :

Թրէմօլո, որու բազկին վրայ յենած էր, դէպք օր կը գողգողար :

— Ինչ ունիք, զաւակս :

— Բան մը չունիմ, Թրէմօլո, քիչ մը կը մտնի :

— Եթէ ուզէք կառք մը վարձենք, հարկաւ Մէտ. օն պիտի վերադառնանք :

— Այո, աճապարենք :

Եւ Թրէմօլո օտ խորհրդածութիւնն ալ յաւելեց :

— Յիսօր շատ ստակ գնաց :

Հետեւեալ օրը Նապօթ շերմէ բանուելով, չը կըր. ցաւ առաւուն դուրս ելնել. Թրէմօլո ֆարիզ գնաց եւ անդամաւոր Օթէլ Տիէօէն Մէտօն փոխադրել աը. ւաւ :

Ժիւթին կէս օրուսն դէմ Մէտօն հասաւ :

Կրակարանին քով, Թիկնաթառի մը վրան դրին զինք և հոն մնաց, ձեռքերն անշարժ ծուռերուն վրայ, գը. լուրը ծաւած, իբր թէ ալ դիակ մ'ըլլար :

Նապօթ պզտիկ ֆիէրին աղաչեց որ օգտնդանօցը մնայ և մօրը վրայ հսկէ. վերջը գաւձեալ Թրէմօլոյի հետ ընկերացեալ, կառախուսք նստաւ և ժամն երկու. քին միջոցները ֆարիզ հասաւ :

Մօն-Բարնա կայարանէն Կէ-Լիւսադ փողոցը հեռի չէ, մէկ քանի վայրկեանէն կառքով 123 թիւ տան առաջ հասան, ընդհանուր դատաւազ, Պ. աը Ֆէրան հոն կը բնակէր, երբ առաջին յարկը հասան, անեկապան ըս. պատուար մը գէմերին ելաւ :

— Պ. աը Ֆէրան գրեթէ ամեն օր ժամը երկուքէն չորս արգարութեան պալատը կը դանուի, ըսաւ :

Մէտրիք և էդարէթի միջոցով յերկրէն
իւրիւր զէ մի քանակ և զնոյն քանակէն

Յայտնուի հիմա յայտնուի
մէտրիք ինքնաշարժ յարան
ձեռնով զնոյն քանակէն
Պոստիւնիւն ինքնաշարժ
նաւաշարժ զնոյն քանակէն ինքնաշարժ
Գարնիւն Պաշտօնական

28 ինքնաշարժ և էդարէթի միջոցով
էտրիք մէտրիք ինքնաշարժ 40-45 ճիւղ
թափանիկ օրնաւոր ինքնաշարժ, հալիկ պոլոն
տուղու լուղաթիւն մանաւարն վէ միտարիւն
քէտրէթ ինքնաշարժ պոլ թափանիկ եանլը վէ իշ-
պու էտրիւն 60 ճիւղէ եանի 120 Փորման
պալիկ օլաճաղը անլաշարժը ինքնաշարժ, ապոնէ
պէտէլի տախի պէր վէճէր արթ թէպոլի օ-
լունմուշ արթ:

Տէրաւաթ ինքնաշարժ 20 յարաւոր 75
Վիլաւաթ ինքնաշարժ 100
Պէտէր ճիւղի Փոլաթը 2

Ապոնէ եաղրմաղ ինքնաշարժ Տէրաւա-
թիւն 2 աղաղը ինքնաշարժ Յակոբեան եանլը
տա և. 13 Արամեան մաթաւաթնա միւրա-
ճաւթ ինքնաշարժ արթը:

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՆԻ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
Ի ՊԵՏԱԳՐԱՐԱՆ
Երկրորդ տպագրութիւնն
Կ. ՊՈԼԻՍ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՐԱՄԵԱՆ
1883

Սոյն Ընթերցարանը պատուական դասա-
գիրք մ'է տղայոց համար եւ ըստ ամենայն
օգտակար. առաջին տպագրութիւնը քիչ ա-
ռանի ակէջ օպառաժ ըլլալով, երկրորդ անգամ
հրատարակեցաւ Արամեան տպարանէն:
Կը ծախուի զրաւմանաւ քով 100 փր.

ԻՆՎԱՐԱՆ Տ. ԱԼԼԱԶՎԵՐՏԵԱՆ
ԵՆԵՆԻ ԶԱՄԻ ԲՈՒԹԱՆԵՒԻ ԴԻՄԱՑ
ԹԻԻ 12

ԶԿԱՆ ԻՆՎԻ
ՏԷՓՕ

ԶԿԱՆ ԻՆՎԻ
ՏԷՓՕ

Այս անգամ Եւրոպայի
գործարաններէն ամենէն
ընտիր եւ թարմ զեղեր յա-
ճախորդաց կը ծախուին ա-
ժան գնով: Նոյնպէս զե-
ղարանէս մեծ խնամով
պատրաստուած «Էլիք»-ի
տը Բէրսին» անուն օգտա-
ւէտ զեղը կը գտնուի: Այս
զեղը թէ ստամոքսի հի-
ւանդութեան կամ դժուա-
րամարտութեան, եւ թէ յղի
կանանց արտադրութեան
եւ այլն տկարութեանց հա-
մար յոյժ զօրաւոր եւ կազ-
դուրիշ բաղադրութիւն մ'է
որուն գործածութեան կեր-
պը զեղարանէս կը արուի:
Նաեւ ամեն տեսակ օգտա-
ւէտ հանքային թարմ ջու-
րեր ալ բերել տուած ենք:
Մասնաւորապէս Նոր-
վէկիոյ ձկան իւղի ամենէն
ընտիր տեսակէն, թէ օխա-
յով եւ թէ չիչեղով խիստ
աժան գնով կը ծախուին:
Դեղարանիս մէջ Տեք-
թէօր Այվազեան էֆ. ա-
մեն օր ժամը 7էն մինչեւ
10 գտնուելով, իրեն զի-
մող հիւանդները, նաեւ տը-
ղայոց հիւանդութիւնները
պիտի դարմանէ: Նոյնպէս Այվազեան էֆ.
մի միայն ուրաւ թորեւ ժամը 7էն մինչեւ
10 իրեն զիմող հիւանդները ձրի պիտի
դարմանէ, եւ նոյն օրը զեղարանէս խիստ
կարօտեալ աղքատաց զեղերը ձրի պիտի
տրուին:

ՂԱՆՈՒԹՈՑ ՊՕՐՄԱ	
Օմ. Գոն. Գոյ. երէկ իրիկուն	12 - 3
» » Բայ. այս առաւում	-
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷՐՈՒՅԻՆ	
Բաւելի երկարութիւն քրտնը	53-
Թրամպայ Օմ. Լիւր.	3-5
Թղթաղքում » »	4050
ԸՆԹԱՑՔ ԴԻՄԱՐԱՆ	
(Օմ. անկիւն 400 դուրոյնէն)	
Անգղիկն. ոսկի	140- 3
Գաղղիական »	87-25
Բօլ »	90-10
Քրիմից »	51-45
Գարպոն թուղթ	9-25
Գարպոն արծա.	90-
Մէճիւրիէ	108-12
Վեցնոց	103-
Հինգնոց	102-
Մէթալիք	101-

ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ
ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԴԻՏԵԼԵԱՑ
Կը բաղկանայ 120 երեսէ եւ 24 գլուխնե-
րէ. հեղինակն է Պետրոս Ծ. վարդապետ Կալ-
հօկեցի նախկին առաջնորդ Սղեղու. կեղրո-
նատեղին է Արամեան տպարան ի Յակոբեան
խան թիւ 13. Նաեւ կը գտնուին զրաւմանա-
ւաց խանութներն ի գին 5 դանկան:

ԻԷՐՈՒԹԻՒՆ ՔՕԼԱՆՃԱՆ
Գալթիատա Գարաթէօյ ճատտէսինտէ թը-
րածվայ օթասիւնու բարչըսընտա 12 նումէր-
լու. բէրուքէր տիւքեանը միւսէտտէտէն թէչ-
քիլ օլունուպ, տիւքեանընա բաղալթ իտէն
միւթէրիլէրիւնի հէր վէճէ իլէ մէմուսն իտէնէ-
կինի իլան իտէր. պունու իլէ պէրապէր ա-
պոնէ օլմաք արգուսինտէ պուլունանլարը տա-
խի էնվէն Փիւթիլէ ապոնէ իտէր:

ՏԷՐ-ԻՄԵԱԳԻՐ
Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ
Բոգա փաղա խան թիւ 14

— Արդարութեան պալատը երթանք ուրեմն, ըսաւ
Թրէմօլօ:
Գաւորդ մը վերջ, արդարութեան պալատը հասան,
նրբանցքէ նրբանցք, գահլիճէ գահլիճ թափառեցան,
պահնորդներու, քաղաքային ստաիկաններու գիմեցին,
որոնք օտարն անգին զրկեցին զիրենք, վերջապէս իմա-
ցան որ Պ. տը Գէրան իրաւ ժամը տառնին արդարու-
թեան պալատը տեսնուեր, բայց գրեթէ անմիջապէս
մեկնեւ էր, հարկաւ այցելութեանց պտըտելու համար:
— Դարձեալ կէ-՛լիւսօգ փողօց երթանք, ըսաւ
Թրէմօլօ և հոն ապաստեմք իրեն:
Մէն-Միշէլ պողոտայէն վեր ելան:
Կէ-՛լիւսօգ փողօցը մտան, նորէն սենեկապան ըս-
պառաւորին գիմեցին, որ զիրենք երկրորդ անգամ տես-
նելով զարմացաւ:
— Պ. տը Գէրան շատ ուշ պիտի գայ այս գիշեր,
ճաշի հրաւիրեալ է:
— Գիշ մ'առաջ ինչու չըօրք, ըսաւ Թրէմօլօ որդու-
նեղութեամբ, պարտաւ տեղն անգամ մ'ալ չէինք յօգ-
նեւր:
— Տիկին, այդ հարցումը չըրէք որ պատասխանէի,
ըսաւ քաղաքավարութեամբ օգտաւորը:
Թրէմօլօ զէմ տալ ուզեց, բայց Տընիշ զինք կը
քշէր:
— Բարեւ իմ Թրէմօլօ, վայրկեան մը չունիմք կո-
լրուելու, երթանք քննիչ գտաւորը տեսնելու:
Սենեկապան օգտաւորը գուռն իրենց վրայ գո-
լեւ էր, Թրէմօլօ զարեցած բաւնքը կը ցուցնէր զը-
լրան:

— Թող զիս, զաւակս, առանկ անկրթութիւն կըլ-
լայ, երթամ աղէկ գետ մը տամ աս թըչուաւակա-
նին:
— Թրէմօլօ կողաչեմ, աղմուկ մի հաներ:
— Զիւզ մարդու տեղ չը դնէ՛, հէ՛:
Սանդուխին վրայ կայնած և ձեռքերն աղդերուսն
վրայ դրած էր:
Կործեա ըսել կուզէր:
— Եկուր որ չափք տամ, անօրէն:
Երբ Նապօթի հետ կառք մտաւ միայն, հանգոր-
տեցաւ:
Ժամը գրեթէ չօրան էր երբ նորէն արդարութեան
պալատը հասան:
Բարեբաղդաբար այս անգամ անմիջապէս ըսին ի-
րենց թէ Պ. տը վալթմար մեկնած չէր և ցուցուցին այն
առանդուսն, ուսկից քննիչ գտաւորին գահլիճը կեր-
թըցուէր:
Սպասելու օրահին մէջ պահնորդ մը կը պտտէր, որ
իրենց մօտենալով հարցուց:
— Կոչնագիր ունի՞ք, ո՛ւր է:
— Ոչ, ըսաւ Նապօթ, կոչնագիր չունիմք, ինչու որ
չեմք կոչուած:
— Ուստի, հարկ չկայ կենալու, կրնաք երթալ:
— Բայց պարան... ըսաւ Թրէմօլօ, որ բարկանալ
կուզէր:
— Ինչ է:
— Պ. տը վալթմարի հետ խօսիլ կուզեմ, ըսաւ Տը-
նիշ:
— Պ. տը վալթմար հիմայ կերթայ: